REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Prejeto: 23-03-2017
Šifra: 020-07/17-0223/2
Povezava: 021-01/17-22
EPA: EU:
Sign. zn.:
Kratica:

Številka: 00104-133/2017/6
Datum: 23. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-0223/2 z dne 21. 2. 2017

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

– Odgovor na poslansko vprašanje Jelke Godec v zvezi z novelo zakona o zdravstveni dejavnosti,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 127. redni seji dne 23. 3. 2017.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Podpisnik: Lilijana Kozlovič
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 76 32 9e c4 (

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-133/2017/5
Datum: 23. 3. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Jelke Godec v zvezi z novelo zakona o zdravstveni dejavnosti

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, dr. Milan Brglez, je dne 21.2.2017 na Vlado Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS) posredoval pisno poslansko vprašanje poslanke Jelke Godec v zvezi z novelo zakona o zdravstveni dejavnosti.

V pisnem poslanskem vprašanju poslanka Jelka Godec navaja, da so v začetku februarja poslanci DZ RS prejeli odprto pismo mag. Igorja Muževiča, spec. druž. med., predsednika sindikata PRAKTIK. UM, v katerem je zapisano, da je predlagana novela zakona o zdravstveni dejavnosti povsem neusklajena s temeljnimi odgovornimi nosilci zdravstvene dejavnosti in meni, da je zakon, ki ni podprt s strani nosilcev, ki odgovarjajo za izvajanje zakona, le mrtva črka na papirju. V navedenem pismu je navedeno, da je iz besedila novele zakona razvidno, da koalicijske stranke napovedujejo omejitev koncesionarstva in tudi nasilno administrativno prekinitev dolgoletnega razmerja, ki so ga zdravniki razvili z bolniki. Pristojno ministrstvo, torej Ministrstvo za zdravje, naj bi se pisno zavezalo, da bo nova zakonodaja omogočila, da se v primeru dobrega in kakovostnega dela zdravnikov koncesionarjev ne bo oviralo podaljševanje koncesijskega razmerja. Iz pisma izhaja, da so v sindikatu PRAKTIK. UM, v katerega naj bi bilo včlanjenih več kot polovica vseh zdravnikov družinske medicine (od tega 76 odstotkov javnih uslužbencev) izvedli anketo, na podlagi katere je 95 odstotkov članov jasno izrazilo zahtevo, da se omogoči vsem zdravnikom v osnovnem zdravstvu, da se lahko prostovoljno odločijo ali želijo biti zaposleni v zdravstvenem domu ali pa bi raje opravljali svoje poslanstvo kot samozaposleni zdravniki, bodisi samostojno, bodisi v skupinski praksi. Na ta način bi lahko zdravniki brez koncesij, na podlagi veljavne licence in ob zagotavljanju ustreznih prostorov in opreme, sklenili pogodbo z ZZZS skladno s potrebami zdravstvene mreže v posameznem kraju. Predsednik sindikata PRAKTIK. UM v svojem pismu še navaja, da je na omenjeni način osnovno zdravstvo organizirano v večini razvitih držav, ki imajo bistveno bolj razvito in solidarno zdravstvo, kot ga poznamo v Sloveniji: Francija, Nizozemska, Danska, Norveška, Nemčija, Velika Britanija, Kanada, Nova Zelandija, Avstralija...
Ker naj bi pristojno ministrstvo, torej Ministrstvo za zdravje, kršilo podpisan sporazum, naj bi zdravniki družinske medicine že začeli izvajati ukrepe za zmanjšanje tveganja za nastanek napak pri delu zaradi prekomernih obremenitev in strokovno utemeljeno povečali število napotitev na sekundarno raven. S tem naj bi družinski zdravniki dosledneje spoštovali Zakon o pacientovih pravicah in naj bi več časa namenili drugim pomembnim aktivnostim: prizadevanju za čim večjo uveljavitev pravice do primerne, kakovostne in varne zdravstvene oskrbe v skladu z medicinsko doktrino, pravice do spoštovanja bolnikovega časa, spoštovanja pravice do obveščenosti in pojasnilne dolžnosti.....

V zvezi s prejetim pismom in napovedanimi aktivnostmi oziroma ukrepi sindikata PRAKTIK. UM poslanka postavlja naslednja vprašanja:

1. Kakšno je stališče Vlade RS do omenjene problematike in do odprtega pisma sindikata PRAKTIK. UM?
2. Katere sporazume je pristojno ministrstvo podpisalo s predstavniki družinskih zdravnikov?

3. Ali res prihaja do kršenja podpisanega sporazuma s sindikatom PRAKTIK. UM in če, v katerih točkah sporazuma in zakaj?
4. Če je prišlo do kršenja sporazuma, ali Vlada RS podpira podpis sporazumov, ki le začasno omogočijo socialni mir in se kasneje ne izvajajo?
5. Kako komentirate večje strokovne napotitve družinskih zdravnikov na sekundarno raven?
6. Po zapisanem v odprtem pismu sindikata PRAKTIK. UM naj bi 90% članov omenjenega sindikata jasno izrazilo večmesečno izvajanje in stopnjevanje ukrepov za realizacijo podpisanih sporazumov s sindikatom. Ali lahko ocenite za kakšne ukrepe gre v omenjenem primeru?

V zvezi z navedenim poslanskim vprašanjem poslanke Jelke Godec Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

Sindikat PRAKTIK. UM je 21. junija 2016 na predsednika vlade, Ministrstvo za zdravje , Ministrstvo za finance in na Ministrstvo za javno upravo naslovil več zahtev, ki so se nanašale na izboljšanje pogojev za delo družinskih zdravnikov, torej zdravnikov, ki nudijo zdravstveno oskrbo državljanov na primarni ravni zdravstvenega varstva. V nadaljevanju je pogovore o njihovih zahtevah vodilo Ministrstvo za zdravje, ki je z vodstvom oziroma predstavniki sindikata PRAKTIK. UM opravilo tudi več sestankov, na katerih so podrobneje predstavili njihove zahteve, ministrstvo pa je predstavilo svoje odzive ter stališča v zvezi z njihovimi zahtevami in opozorili. Kasneje je sindikat PRAKTIK. UM iz svojih zahtev izločil zahteve, ki so se nanašale na plače in normative dela zdravnikov, ker so bile to tudi zahteve sindikalne pogajalske strani v pogajanjih za spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji in kasneje stavkovne zahteve glavnega stavkovnega odbora FIDES.
S sindikatom PRAKTIK. UM so tako pogovori potekali glede posameznih vprašanj in njihovih predlogov ter zahtev, ki se nanašajo na pogoje dela ter druga vprašanje dela zdravnikov družinske medicine. Dogovor oziroma sporazum s stališči in sklepi glede realizacije posameznih zahtev sindikata je bil podpisan 8.11.2016. S podpisom tega sporazuma se sindikat PRAKTIK. UM ni pridružil stavkovnim aktivnostim sindikata FIDES, ki so se začele izvajati s tem dnem.
Po podpisu sporazuma je sindikat PRAKTIK. UM pričel z opozorili, da Ministrstvo za zdravje krši podpisan sporazum in sicer s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pacientovih pravicah - glede e-naročanja ter predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti - glede podaljševanja koncesij. V zvezi s temi opozorili oziroma protesti ter napovedanimi aktivnosti sindikata je bilo dano več pojasnil ministrstva, da se sporazum ne krši. 24.1.2017 je bil sklican tudi sestanek, po katerem se je dilema glede ureditve e-naročanja v predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pacientovih pravicah odpravila, še vedno pa ostaja nasprotovanje sindikata glede predloga urejanja podeljevanja koncesij za določen čas ter možnosti podaljšanja v predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti. Sindikat PRAKTIK. UM namreč ves čas zahteva ter dokazuje z različnimi študijami, da bi morale biti podeljene koncesije na primarni ravni zdravstvenega varstva podeljene za ves čas delovne aktivnosti družinskega zdravnika. Oziroma, da bi morala biti določena možnost podaljšanja že podeljene koncesije do upokojitve družinskega zdravnika, ker da je za zdravstveno oskrbo pacientov zelo pomembna kontinuiteta obravnave pri istem družinskem zdravniku in da se ob menjavi družinskega zdravnika odstotek smrtnosti pacientov poveča.
V zvezi s podeljevanjem koncesij za zdravstvene storitve na primarni ravni zdravstvenega varstva je sindikat PRAKTIK. UM v svojih zahtevah postavil zahtevo, da mora biti prosta izbira delovnega mesta zdravnika družinske medicine, da dela kot javni uslužbenec ali koncesionar, skladno s potrebami javne mreže, tako kot je to značilno za veliko večino razvitega sveta. V okviru te zahteve je tudi zahteval, da se tudi po prvem podaljšanju koncesije brez razpisa omogočijo podaljšanja koncesij brez razpisov. Ker predlog zakona o spremembah in

dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti v času obravnave te zahteve in sklepanja sporazuma podaljševanje podeljenih koncesij ni urejal, kar pomeni, da bi se glede tega vprašanja uporabljal zakon o javno zasebnem partnerstvu, ki omogoča podaljševanje še enkrat za največ polovico obdobje podelitve koncesije, se je Ministrstvo za zdravje v sporazumu zgolj zavezalo, da bo pri pripravi novega besedila predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti določilo možnost podaljšanja koncesije. Ministrstvo za zdravje je v novem besedilu predloga zakona o zdravstveni dejavnosti možnost podaljševanja podeljene koncesije tudi uredilo, tako da je določilo pogoje in časovno omejitev možnosti podaljšanja podeljene koncesije. Sindikat PRAKTIK. UM meni, da je s takšno predlagano ureditvijo možnosti podaljšanja podeljene koncesije v predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti prišlo do kršitve podpisanega sporazuma, ker menijo, da bi morala možnost podaljšanja podeljene koncesije biti urejena na način, da je možnost podaljšanja tudi večkrat in da bi na primarni ravni zdravstvenega varstva pri družinskih zdravnikih ta podaljšanja morala biti omogočena do upokojitve zdravnika koncesionarja.
Kljub večkratnim pojasnilom Ministrstva za zdravje, da do kršitve podpisanega sporazuma s oblikovanjem predloga ureditve podaljševanja koncesij v predlogu zakona o zdravstveni dejavnosti ni prišlo, je vodstvo sindikata PRAKTIK. UM svoje člane pozvalo, da z 12.1.2017 začnejo izvajati " ukrepe za zmanjšanje tveganja za nastanek napak pri delu zaradi prekomerni obremenitev (povečano število napotitev na sekundarno raven)".
Ministrstvo za zdravje se je na napovedane ukrepe sindikata PRAKTIK. UM že javno odzvalo, enako mnenje ima tudi Vlada RS, da je napotitev brez izkazane medicinske indikacije nestrokovno, nekolegialno in neetično dejanje in tudi v nasprotju z veljavno zakonodajo, ki določa, da osebni zdravnik svoja pooblastila z napotnico prenaša na napotnega zdravnika zaradi konzultacije, zahtevne diagnostike ali zdravljenja. Napotnico izda potem, ko je opravil vse utemeljene laboratorijske, rentgenske in druge diagnostične preiskave, opredeljene za primarno raven zdravstvenega varstva. V skladu s pravili obveznega zdravstvenega zavarovanja lahko napotni zdravnik odkloni sprejem pooblastila osebnega zdravnika, če niso predhodno opravljene storitve, ki bi jih lahko zagotovil osebni zdravnik na primarni ravni, oziroma če narava bolezni ne zahteva obravnave na sekundarni ravni. Nekritičnemu napotovanju pacientov na sekundar, h katerim je svoje člane pozval sindikat PRAKTIK. UM, so javno nasprotovali tudi zdravniki na sekundarju. Glede na navedeno gre za ukrep sindikalnega boja, katerega negativne posledice prvenstveno občutijo pacienti, z obravnavo pri drugemu zdravniku, ki je v večini primerov tudi v drugem kraju, pri čemer se v svojem ukrepanju sindikat nasprotno sklicuje prvenstveno na paciente in za njih prijaznejšo in bolj kvalitetno obravnavo.
Ministrstvo za zdravje je pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije preverilo morebitne posledice napovedanih ukrepov sindikata PRAKTIK. UM na število čakajočih in čakalne vrste v posameznih specialističnih ambulantah, kjer bi se lahko število čakajočih povečalo zaradi napovedanih sindikalnih aktivnosti. Primerjave povprečnih čakalnih dob in skupnega števila čakajočih v mesecih oktober 2016, november 2016, december 2016 in januar 2017 objavljenih na spletni strani NIJZ, kažejo, da v spremljanih specialističnih ambulantah (fizioterapija, nevrologija, dermatološka ambulanta, očesna ambulanta za pregled vida) v mesecu januarju 2017 ni opaznega odstopanja v prirastu čakajočih oz. v povečanju povprečne čakalne dobe, glede na pretekle mesece, ki bi lahko bila posledica izvajanja ukrepov na podlagi poziva vodstva sindikata PRAKTIK. UM. Kljub nekoliko povečani čakalni dobi za posamezno storitev je iz podatkov vidno, da se je zmanjšalo število čakajočih ali pa so vidna nihanja oz. so na ravni novembra (razen pri fizioterapiji). Glede na navedeno je mogoče zaključiti, da se omenjenemu pozivu večina zdravnikov ni pridružila.
Ministrstvo za zdravje je Zdravniški zbornici Slovenije tudi posredovalo pobudo, da obravnavani poziv sindikata PRAKTIK. UM obravnava Odbor za medicinsko etična vprašanja navedene zbornice.
Ministrstvo za zdravje bo skupaj z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije še naprej spremljalo in analiziralo gibanje in trend števila čakajočih na posamezne preiskave in preglede

ter v primeru nepojasnjenih razlogov za povečanje čakajočih predlagalo uvedbo ustreznih nadzornih mehanizmov pri posameznih izvajalcih.